

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XVIII. Dominica III. Quadrages. Exorcismus Dæmonij muti.
Thema. Erat Jesus eijciens dæmonium, & illud erat mutum. Lucæ. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47077)

mus felix Pascha & cum Christo resurgamus in gloria. Jejunemus à cibo pariter & culpa, ut assimilemur filio DEI. *Simus* (us loquitur Gregorius Nazianzenus) *simus sicut Christus, quoniam ipse sicut nos : efficiamur Dij propter ipsum, quoniam ipse propter nos factus est homo.* Hæc quippe est *Metamorphosis Christiana.*

DISCURSUS XVIII.

Dominica III. Quadragesimæ

Exorcismus dæmonij muti.

T H E M A.

Erat IESUS eiciens dæmonium, & illud erat mutum, Luc. II.

S Y N O P S I S.

I. <i>Energumenus mutus simulacrum est peccatoris non confidentis peccata sua, cui si accedat surditas & cæcitas in periculosissimo versatur statu. Exorcisandus proinde est ut dæmonē, qui est peccatum eiciat.</i>	<i>rum spectat, hoc solis sacerdotibus commissum est.</i>
II. <i>Multo verò facilius est expellere per exorcismum dæmonem à corpore, quam peccatum ab anima peccatoris, propterea illud ad officium. Mino-</i>	III. <i>Ipse Christus dæmones expellebat à corporibus solo verbo, ad eiciens verò peccata è cordibus tota illi fortitudine opus est.</i>
IV. <i>Exorcistam agit Apostolus cum monet : ne regnet peccatum in mortali nostro corpore, quia in aliquibus transit, in alijs habitat, in alijs planè regnat,</i>	

regnat, ut difficulter eijci, possit: quia cum omne peccatum sit coluber, nisi maturè elidatur, crescit in regulum.

V. Regulus autem est Basiliscus serpens coronatus, in quem erumpit omne peccatum si foveatur. Et hic regulus est Rex superbie, dæmon.

VI. Permittitur hic sæpè regnare in anima propter dilatam vel neglectam pœnitentiam, contra quem nulla prevalet incantatio, quia obstinati difficillimè corriguntur, uti accidit cuidam sceneratori, qui differens de die in diem, tandem cum vellet pœnitere non potuit.

VII. Cavendum à talibus regulis,

Erat IESUS eijciens dæmonium, & illud erat mutum, *LUC. II.*

I.

Ergumenus nobis hodie in theatro Evangelico proponitur cavendorum pariter & agendorum exemplar. Miserrima hominis conditio, corruptæ per peccatum naturæ subjectum esse inclinationibus & vitijs, ac insuper pessimi hospitis effici habitaculum. Id fieri permittente DEO nihil ambigendum est: Nam vel in pœnam peccati vel ad virtutis experimentum, vel ad manifestandam suam omnipotentiam, vel ad suggerendam occasionem consequendæ salutis concedit sæpè

DEUS

& expellendi sunt collubri; ne os occludant per quod eijci debent, ne verecundiam vel spem longioris vite prætentant, quod in se experta mulier Aronensis.

VIII. Minatur illis DEUS, in quibus sedem fixit sathanas per consuetudinem peccati & obstinationem, quod sit venturus Cito, & subminatur in eos sententiam; & multis nimis Cito venit.

IX. Idcirco præoccupemus faciem ejus in Confessione, ne præveniamur à dæmone in accusatione, ut ejecto dæmone, subintret gratia, qua deducamur in gloriam.

DEUS potestatem inimico humani generis, ut & in hominum corpora tyrannidem exercent, & animas ipsas quandoque perturbet, non tamen perdat. De Saule facer textus: *Spiritus autem Domini recessit à Saul, & exagitabat eum spiritus nequam.* Sed hoc erat occasio Davidi exercendæ virtutis, & Sauli in pœnam peccati. Audiverat Paulus incestum inter Corinthios admissum, & zelo divino accensus expedire iudicavit *tradere huiusmodi sathanæ in interitum carnis, ut spiritus saluus fieret.* Septem dæmonijs obnoxia erat Magdalena peccatrix, sed ab his per misericordiam Salvatoris liberata, quia postmodum dilexit multum, remissa sunt illi peccata. Multos alios à dæmonibus obsessos in libertatem asseruit Servator testante Evangelista: *Obtulerunt ei multos dæmonia habentes, & eiciebat spiritus verbo.* Illorum verò liberatio præ cæteris meretur considerationem, quæ plura alia mala annexa habuit maligni spiritus vexationi. Hodiernus non tantum dæmonium habuit, sed & dæmonium mutum; addit Matthæus etiam cæcum fuisse: *Oblatus est ei dæmonium habens cæcus & mutus, & curavit eum, ita ut loqueretur & videret.* Alio loco surdum & inutum curavit, cui utrumque sensum spiritus nequam ligaverat àb infantia. *Surde & mute spiritus ego precipio tibi, exi ab eo.* Magna naturæ vitia surdum, cæcum, mutum esse, præsertim si duo aut omnia tria in eodem subjecto concurrant: sed magis deploranda hæc vitia, si animam ipsam corripiant; & non tam corpus quàm animam sub Tyrannico suo jugo premat dæmonium surdum & mutum, cæcum & mutum! S. Bonaventura de his moraliter differens: *Dæmonium (inquit) est peccatum, quod facit surdum*

1. Reg. 16.

1. Cor. 5.

Matth. 8.

Matth. 12.

Marc. 9.

S. Bonav.
in Luc.

surdum ad veritatem audiendam, & mutum ad confitendam. B. Albertus Magnus, existimat hodiernum energumenum omnibus hisce malis laborasse, ac non tantum mutum, sed cœcum insuper & surdastrum fuisse: *In ratione illum læsit, ne veritatem perciperet, ne lumen claritatis DEI in miraculis videret: in auditu, ne ex auditu verbi ad fidem veniret: in loquela ne de salute ab aliquo inquirere possset.* Idem sensit Ven. Beda. Mihi suffecerit hodie conjurare habentes dæmonium mutum, illos verò intelligo, qui peccatis immerfi instante hoc sacro tempore, quo animas suas per Sacramentum pœnitentiæ, & seriam peccatorum suorum Confessionem deberent eluere, muti sunt; & vel malitiosè reticent dicenda; vel quæ dixerint pallijs excufationem obvelant. Exorcistam igitur agam eijciens quantum in me fuerit *dæmonium mutum.* Adeste peccatores, & si non estis surdastri, attendite, quomodo & præcavere debeatis dæmonium, & admissum eijcere.

II. Ne temerariè videar hodie suscepissè munus Exorcistæ principio ostendam peccatorem qui per sacramentalem Confessionem peccata sua expiare vel tergiversatur, vel erubescit, vel alias negligit, & quod periculosissimum est planè abnuvit, nihil differre ab Energumeno vel dæmoniaco, à quo proinde peccatum ceu dæmonem eijcere longè laboriosius est Confessario, vel Concionatori, quam ex obsessis corporibus malignos spiritus Exorcistæ. Hanc sententiam videtur ipsa Ecclesia approbare: dum enim munus exorcisandi energumenos commisit minoribus ordinibus, & munus absolvendi à peccatis solis concessit sacerdotibus, eo ipso agnovit difficilium esse à peccatis liberare ani-

Ee

mas,

B. Alb. M.
in Luc.

mas, quàm à dæmonibus corpora. Quid? peior igitur erit conditio peccatoris quàm energumeni? sic res habet. Energumenus sive obsessus sive circumfessus in solo corpore affligitur à malo spiritu; peccator in anima pariter & corpore: Energumenus per exorcismum sola voluntate DEI à Dæmonio liberatur, peccator absolvi non potest à peccatis, quantumvis DEUS ejus salutem desideret, nisi & ipse velit. Unde longè difficilior sæpe est extorquere à peccatore peccati dolorem, quam Dæmonem fugare ab Energumeno. Ex quo etiam elicitur peccatum pejus esse dæmone, quia peccatum animam præcipitat in æternam damnationem, cui dæmon sola obsessione corporis nocere non potest. Sic sentiebat Chrysostomus inquiring: *dæmone pejus est peccatum.* O miserabilem statum peccatoris! præsertim si urgente conscientia non pœnitet, si differt, si tergiversatur, si negligit pœnitere.

S. Chrysoſt
hom. 30. ad
pop.

III. Ut thesim assumptam comprobem, observe quod Christus benedictus energumenos à dæmonijs liberaverit solo verbo: *Surde & mute spiritus, ego præcipio tibi exi ab eo, & exclamans, & multum discerpens cum, exijt ab eo.* Magnum miraculum, quod vocem audierit conjurantis qui surdus erat, quod exclamaverit qui mutus erat, quod dæmon illicò abscesserit. Verùm hoc totum uno penè verbo confecit Christus. Ut autem à peccatore peccatum expellat, majori opus est miraculo, totam in hoc impendere debet fortitudinem. Hoc sensu accipio illa verba Psalmistæ: *Qui educit vinclos in fortitudine; similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris.* Quis nescit ab Isaia comparari peccata vinculis: *Quasi vinculum plauſtri peccatum.* Quis dubitet per exasperantes intelligi peccatores apud Psaltem qui
alibi

Psal. 67.

Isai. 5. v.

18.

Psal. 77.

alibi canebat: *Generatio prava & exasperans, non est creditus cum DEO spiritus ejus.* Et attestante Evangelista dæmoniachi habitabant in sepulchris, per quos designari peccatores luce clarius est: Unde Theophylactus vocat carnem peccatoris sepulchrum animæ: *Sepultus est in inferno dives ille: nam profecto etiam cum viveret, sepulta erat ejus anima, carnem quasi sepulchrum circumferens.* Ad peccatoris ergo exorcismum non est satis verbum divinum, sed potentior vis & fortitudo divina *educens victos in fortitudine.* Similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

Matth. 8.

Theophyl. in
Luc.

IV. Cum igitur ad expellenda hæc peccatorum dæmonia, non Exorcistis simpliciter sed Apostolis & sacerdotibus commiserit Servator, nihil temerè me nunc acturum existimo, si peccatores exorcisavero monens, clamans, instans: *Pœnitentiam agite, & cum Apostolo: Non regnet peccatum in vestro mortali corpore.* Si ex fragilitate humana delinquitis: Pœnitentiam agite. Nolite locum dare diabolo perseverantem: humanum est peccare: diabolicum perseverare. *Non regnet peccatum.* Cur obsecro non dixit Apostolus: Non sit, non introëat, non habitet peccatum in vestro corpore, sed non regnet? Audite super hoc melliflui Bernardi sensum. Triplex inquit est status peccatorum: In alijs est, sed transit & non habitat; in alijs habitat, sed non regnat; in quibusdam verò non transit, & non solum habitat, sed regnat: qui est status omnium periculosissimus, adversos quem nulla valet incantatio, nullus sufficit exorcismus. *Est considerare homines (inquit ille) in quibus peccatum non modo habitat, sed & regnat: nec jam proximum magis aut magis intimum posse esse videtur, nisi fortè cum sic dominabitur, eis ut*

S. Bern.
serm. 10. in
Psal. Qui
habitat.

nullo modo deinceps valeat non dominari. Est autem
 Et alios invenire in quibus quidem adhuc manet peccatum,
 sed jam non dominatur aut prævalet in eis, evulsam quo-
 dammodo, necdum tamen expulsum: dejectum sed non pro-
 fusus ejectum, Quasi diceret in quibus peccatum qui-
 dem reperitur, sed cum proposito pœnitentiæ a-
 gendæ per seriam confessionem, bonam spem con-
 cipere possunt, ut ab ijs expellatur: in quibus verò
 radicatum est, & transivit in habitum vel obstina-
 tionem: Sic dominabitur eis, ut nullo modo deinceps va-
 leat non dominari. Periculosissimus est hic status. A
 quo cavendum insinuat Isaias, inquit: *De radice
 colubri egredietur regulus.* Quodlibet peccatum est
 quidam coluber juxta illud: *Quasi à facie colubri fuge
 peccata.* Unde expellendus est coluber ne fiat re-
 gulus, ne dominetur, ne regnet, quia de peccato
 radicato nascitur habitus: habitus verò secundum
 Philosophos est *qualitas difficulter mobilis*: ex habitu
 nascitur obstinatio, quæ in corde hominis efficit re-
 gnum, & absolutum dominium animæ peccatricis.
 Huc respiciebat memoratus D. Bernardus monens:
*Indicat sibi homo jejunia, corpus castiget, ac subijciat ser-
 vituti: ne forte de radice colubri egrediatur regulus, de
 concupiscentia consuetudo,* cujus ulteriorem rationem
 mox reddit: *Nimirum peccatum faciens servus est pec-
 cati, servus planè diaboli.* Itaque non regnet pecca-
 tum in nobis, non transeat in consuetudinem, non
 permittatur diù habitare, ne degeneret in obstina-
 tionem, ne mancipet animas servituti diaboli.

V. Inter serpentes pestilentissimus censetur,
 basiliscus, quem eundem esse cum regulo vel no-
 men ipsum enuntiat; hic solo visu necat, solo at-
 tactu omnia exurit, afflatu consumit; *candida in ca-
 pite*

Isai. 14.
 Eccli. 21.

S. Bernar.
 Serm. 14.
 de divers.

capite macula ut quodam diademate insignem Plinius scribit. Bellum peccati in corde peccatoris radicati symbolum : candidum præfert diadema , quia dæmon *transfiguratur se in Angelum lucis* , peccata extenuat, & mille coloribus ceu licita, ceu levia, ceu decentia statum picturata exhibet, & prætextibus obvelat, sed maculæ tamen sunt, quibus dæmon in nostram Tyrannidem coronatur. *Vitia* (quæritur Seneca) *sub virtutum nomine obrepunt : temeritas sub titulo fortitudinis latet ; moderatio vocatur ignavia.* Sunt qui ambitionem & superbiam reputant tesseram sanguinis generosi ; iracundiam vocant magnanimitatem ; luxuriam, jocos ; avaritiam, bonam œconomiam ; homicidia, vitæ tutelam ; deceptions & dolos , ingenij acumina &c. & ejusmodi immergi sceleribus , dum se candidæ fortunæ pullos credunt , serò experiuntur se coronatum in corde suo gestasse basiliscum. De his fatur Isaias Propheeta : *Confidunt in nihilo , & loquuntur vanitates. Ova aspidum ruperunt, & telas araneæ texuerunt ; qui comederit de ovis eorum morietur ; & quod confotum est erumpet in regulum.* Ubi anima peccatis infordescere finitur, nec maturè expellitur ingressus coluber , de radice ejus egreditur regulus, nascitur basiliscus, sævissima Tyrannide animam oppressurus. *Quod confotum est* (inquit Magnus Gregorius) *erumpet in regulum, quia consilium maligni spiritus, quod corde tegitur, ad plenam iniquitatem mittitur.* Non vis ut regnet in te peccatum, ne ex colubro fiat regulus, ex consuetudine vel reticentia intolerabilis & exitiosa Tyrannis, noli fovere, noli abscondere peccatum. Addit Gregorius : *Regulus namque superbiæ Rex dicitur.* Vah infelicem animam, cui regulus superbiæ Rex , ipse

Plin. lib. 8.
c. 21.

Sen. Ep. 45

Isai. 59.

S. Greg.
Moral. lib
15, c. 9.

diabolus nominatur; Heu miserabilem energumenum, qui cum posset hostem enascentem elidere, patitur ut invalescens animæ regnum occupet!

VI. Sed nolite vobis persuadere hæc subinde non accidere DEO permittente, in pœnam scelerum, in pœnam dilatæ, neglectæ, contemptæ pœnitentiæ. Expectat nos patiens redditor, monet per Concionatores, per exempla proximorum, per ipsum temporis Quadragesimalis recursum: *Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis*, quibus excantandi sunt è cordibus serpentes, eijcienda peccata, mundandæ conscientiæ, redeundum cum DEO in gratiam: si porrò pergas fovere peccata, si negligas oblatam occasionem pœnitendi, si differas de die in diem, aut denique eo cœcitatatis devenias, ut neque peccata reputes quæ patraſti: fulminat ille tandem sententiam illam peccatoribus obstinatis comminatum: *Qui nocet, noceat adhuc: Et qui in sordibus est, sordescat adhuc.* Quo fit ut malus hospes possessione firmata in corde, nullâ humanâ virtute expelli possit, sed surdam ad monita, cœcam ad veritatem, mutam ad Confessionem effectam in æternam damnationem præcipitet: Ad hos loquitur DEUS per Jeremiam: *Ecce ego mittam vobis serpentes Et regulos, quibus non est incantatio.* At quæ verba Gregorius: *acsi diceret: justo iudicio talibus vos immundis spiritibus tradam, qui à vobis repelli exhortatione predicantium, quasi incantantium sermone non valeant.* Proximus est ad interitum, qui peccatis infordeſcens, nec Concinatorum stimulis, nec vicinorum exemplis, nec sacri hujus temporis recordatione ad pœnitentiam agendam movetur. Id expertus scenerator ille, de quo Joannes de Abbatisvilla

Apo. 22.

Jerem.

*Greg. 34.
Moral. c. 5*

villa Cardinalis recenset, quod sæpius monitus ut ageret pœnitentiam, respondere fit solitus: *Adbuc tempus est; pœnitentiam agam, sed nondum.* Idem repetebat ægrotans, cum sacerdos videns periculum instaret ut confiteretur. *Pœnitebo, sed nondum est tempus.* Heu miser; illud est pœnitentiæ tempus, quod tibi DEUS designat per sacerdotes, per exempla proximorum, per recursum sacrorum mysteriorum: per infirmitatem: cave ne tempus non sit, cum tu tempus esse volueris. Inter hæc abreptus jacuit sine sensu quasi mortuus: mox redditus sibi, cum sacerdos non desisteret inclamare pœnitentiam, ille ejulans reposuit: *O pœnitentia ubi es! Jam pœnitere non valeo, sic judicante justo Judice, quia dum pœnitentiam facere potui, non volui.* Et hæc clamans infelicem animam reddidit. Annon iste traditus fuit spiritibus immundis, qui nullâ incantatione potuerunt expelli? Cavendum igitur est ne patiamur in anima nostra, perseverare, habitare, regnare peccatum; elidendus est & excantandus colubertennellus, ne cum in basiliscum & regulum excreverit, nullo exorcismo expelli possit. Hoc cavendum.

VII. Illud verò studiose agendum, ut si quos hæctenus mutum dæmonium à pœnitentia retraxit, obtemperent monenti Apostolo. *Confitemini alterutrum peccata vestra.* Etenim ut Sapiens inquit: *Qui abscondit scelera sua non dirigetur: qui autem confessus fuerit & relinquerit ea, misericordiam consequetur.* Conterantur corda, laxentur ora: *Ore autem confessio fit ad salutem.* Nam ut advertit S. Antonius de Padua: *Multis cameris dæmon habet ingressum vel habere potest ad domum conscientie nostræ, scilicet animæ;*
sed

Joan. Card
de Abbatis-
villa Spec.
Exempl.
tit. Pœnit.

Jac. 5.

Prov. 28.

Rom. 10.

S. Ant Pad
in Dom. 3.

Quadrage.

Sed tamen nunquam nisi per unum ostium potest eijci & expelli, scilicet oris seu confessionis. Ingreditur ille per oculos, aures, nares, os, manus, pedes, sensus omnes, corpus totum, per solum os eijcitur confitendo. Sed ne exeat, obducit pessulum, obturat os, facit elingues peccatores: alijs ruborem & verecundiam immittit, ut quod patrare non puduit, pudeat confiteri; alijs persuadet levia esse quæ gravia sunt: neque DEUM adeo severum esse peccatorum vindicem, ut quidvis puniat; alijs insufurrat multum vitæ temporis superesse, in cuius fine admittenda possint expiari; alios inducit, ut credant peccata non esse, in quæ fragilitas humana propendet; atque ita *Impius cum in profundum venerit contemnit*: Quod expendens Augustinus ajebat: *Pudore infandorum criminum, & impunitatis pollicitatione, & spe longioris vitæ, & Confessionis suo tempore faciendæ, tanquam pessulo quodam claudit ostium.* Sed habes hostem in tua potestate si velis: non potest invito os claudere: Per rumpe, distringe pessulum, ut mulier illa, quæ Anno 1601. Aronæ in Italia sacerdoti facta est, se multis annis libidini mancipatam accessisse quidem Confessionis tribunal sed plura semper tacuisse quam explicasse: Sæpius quidem ex animo paratam venisse ut integrè sua peccata sacerdoti detegeret, sub ipsum tamen Confessionis initium sibi injecta impedimenta, adeo ut non solum pudore suffunderetur, sed & fauces suas sentiret constringi: tantum videlicet sibi eam dæmon vindicaverat potestatis. Narravit præterea cum sacram synaxim accederet, assiduis mentem stimulis concuti solitam: cum verò sacrilega lingua divinum ferculum exciperet, non panem sibi sed ignem flammamque visum. Statuisse

*S. Aug. To.
10. hom. 12*

*Ex annu.
soc.*

tuisse proinde tandem ex integro peccatâ detegere,
& impofterum doemonem penitus ab anima exclu-
dere. Profectò *iterata Confessio* (ut aiebat B. Lau-
rent. Justinianus) *Immundorum spirituum propulsat*
fraudes.

B. Laurent.
Just. lib. de
ob c. 15.

VIII. In Confessionis encômia diffusus S. Au-
gustinus hortabatur Fratres (vel quisquis author
est sermonum ad FF. in eremo) inquit : *Ad sa-
cræ messis Confessionis accedere festinate : hæc est enim*
salus animarum, dissipatrix vitiorum, restauratrix vir-
tutum, oppugnatrix doemonum, pavor inferni, obstacu-
lum diaboli, Angelorum tunica, Ecclesiarum fiducia, salus,
Dux, baculus, lumen, & spes omnium fidelium. Con-
fessionem messis appellat propter ingentes fructus
quos reportat. Est salus animarum, quia sine hac
velut tabula secunda post naufragium peccator ad
portum non pervenit. Est dissipatrix vitiorum,
quia frequentata emendationis proposita, Confesso-
ris monita, divinæ gratiæ augmenta non sinunt fa-
cilè vitia crescere aut radicari. Est restauratrix vir-
tutum quia per eam reviviscunt extincta merita, &
habitus ad bonum labefactati rursus solidantur.
Est oppugnatrix doemonum quia illis prædam ob-
tentam eripit. Est pavor inferni, quia procul ar-
cet inimici insidias. Est obstaculum diaboli, quia
hic ingressum non habet, ubi habitat DEUS. Est An-
gelorum tunica, quia sicut Angeli ita *Confessio &*
pulchritudo in conspectu ejus, qui *Confessionem & deco-*
rem induit. Est Ecclesiarum fiducia, quæ spem glo-
riæ in nobis generat : Est spes, quæ non confundit.
Est Dux, quæ dirigit ad viam vitæ, baculus qui su-
stentat ne relabamur, lumen quod illustrat animas
ut è tenebris eluctentur. *Confessio sanat, Confessio*

S. Aug. ser.
30. ad fratres

Psal. 95.
Psal. 163.

Ff

justifi-

Isid. lib. 1.
c. 12.
S. Ambros.
c. Ecce. de
pœnit. 1.
dist.

S. Ambros.
lib. de pa-
radis.

S. Chrysof.
hom. 3.
de pœn.

S. Patian.
in par. en.
ad pœn.

justificat, Confessio peccatis veniam donat. Inquit Isidorus. Confessio animam à morte liberat, Confessio aperit paradisum; Confessio spem salvandi tribuit. Inquit S. Ambrosius. Tantæ Confessionis prærogativæ sunt; imò tanta necessitas, quia ut alibi idem sanctus Ambrosius: *Non potest quisquam à peccato justificari, nisi peccatum antea fuerit confessus.* Et tamen ea est incuria & negligentia mortalium, ut plurimi vel raro eam amplectantur, vel in longum differant, vel omninò prætermittant. Et quid obsecro tandem est, quod nos à Confessione deterret? Pudet enuntiare coram uno, quod non puduit coram pluribus exercere: pudet revelare sacerdoti DEI loco sedenti, quod DEUM latere non potest: pudet coram uno confundi, quod in die judicij propalabitur mundo universo! Heu mentis nostræ cæcitatem! heu nequissimi dæmonis versutissimas insidias! *Pudorem & verecundiam DEUS dedit peccato, confessioni fiduciam: Invertit rem diabolus, & peccato fiduciam præbet, confessioni pudorem & verecundiam.* Ut loquitur Chrysostomus: *cujus verba excipiat patrenesis D. Patiani: Rogo vos fratres per illum Dominum, quem occulta non fallunt, desinite vulneratam tegere conscientiam: prudentes ægri medicos non verentur. Ne in occultis quidem corporum partibus etiam secaturos, etiam perusturos. Et peccator timebit: peccator erubescet perpetuam vitam presenti pudore mercari? Nihil præcipitur, nisi ut in corde doleas, & ore proferas quod deliquisti, nulla sectio, nulla uestio membrorum imperatur: Verbis sanantur morbi animæ non herbis amaris, & subterfuginus?*

IX. Reprehendit DEUS in Apocalypsi nonnullos Asiæ Episcopos quos inter etiam Pergamenum, cui scribi iussit: *Angelo Pergami Ecclesiæ scribe, scio ubi habitas, ubi sedes est sathanæ.* Sedes sathanæ infernus est: nunquid in inferno habitabat Episcopus Pergamenus? *Ubi sedes est sathanæ.* Nempe habitabat ille in medio nationis pravæ, cuius corda penitus dæmon possederat, non velut transiens. Sed velut permanens & fixo domicilio. Est hoc ad mentem Hugonis Cardinalis: *Ubi sedes est sathanæ, id est mansio non transitus: in illis enim mansionem facit diabolus, qui peccata nolunt confiteri, sed calant ea in gutture suo. In illis transit, qui etsi peccant aliquando ex fragilitate, tamen statim confitentur.* Reprehenditur itaque Episcopus quod inter tales habitet, quod illos non corrigit, non emendet, & jubetur ipse agere pœnitentiam, id est quod prius neglexerat, porro agere, hortari, increpare, arguere, obsecrare oves sibi commissas, & à maligno infessore eorum animas exorcizare: *Similiter pœnitentiam age: si quo minus; veniam tibi cito, & pugnabo cum illis in gladio oris mei.* O quam multis tardè creditur venturus, & citò venit, & pugnat cum illis in gladio oris sui fatalem in eos sententiam fulminando!

X. Idcirco *præoccupemus faciem ejus in Confessione*, ne inimicus præveniat nos accusando. Confiteamur cum Psalmista *in directione cordis*, id est ut S. Bonaventura monet: *Patenter, ferventer, festinanter. Patenter ut sit Confessio nuda sine palliatione: ferventer, ut sit Confessio vera sine excusatione: festinanter, ut sit Confessio prompta sine dilatione.* Sic eijcietur dæmon mutus, & subin-

Ff 2

trahit

Apoc. 2.

HugoCard
in Apoc.S. Bon. in
Psal. 118.

S. Chryso-
stomus I. in
Epist. ad
Philemon.

trabit gratia DEI. Concludo verbis D. Chryso-
stomi: Si publicanus cum diceret solum DEUS propi-
tius esto mihi peccatori, justificatus descendit; & nos
quoque si humiles contritique fuerimus, magnam divinae
pietatis promerebimur gratiam, si confiteamur peccata no-
stra, nosque ipsos reprehendere non desistamus. Omni igitur
ex parte diabolus expugnare studeamus. Nihil diffi-
cile dixi, nil grave, nil molestum. Remitte ei qui te laesit,
egeo miserere, humilia animam tuam. Quamlibet maxi-
mus peccator sis, audeo dicere caelesti regno donaberis, cum
per huiusmodi opera & ipsa expies crimina, & omnium
scelerum maculam diluas. Contingat utinam nos omnes
enudata per Confessionem conscientia, omnique deterfa cri-
minum labe repromissis illic perfrui bonis, gratia & beni-
gnitate Domini nostri IESU Christi. Amen.

DISCURSUS XIX.

Dominica IV. Quadragesima.

Pegasus alatus

THEMA.

Cum gratias egisset, distribuit, Joan. 6.

SYNOPSIS.

<p>I. Considerans David inquietu-
dinem peccatorum, optat vo-
latum ut requiescat, ubi nem-
pe à peccatis securus sit. Jeju-
nanti gratia Dei est velut e-</p>	<p>quellus, cui si addas geminas
alas orationis & eleemosynae
fit Pegasus, qui te ad caelum
portat.</p>
<p>II. Oratio & Eleemosyna iuxta
S. Chryso-</p>	